

34. Використання сучасних інформаційних засобів для аналізу та обліку природних ресурсів

Альона Рогач

Національний університет харчових технологій

Вступ. У складний економічний період в Україні аналіз стану природних ресурсів та їх раціонального використання є основними передумовами становлення, розвитку та процвітання у майбутньому. Людство вступило в якісно новий етап взаємодії з навколишнім природним середовищем, широкомасштабного використання його ресурсів. Нинішній етап розвитку людської цивілізації нерозривно пов'язаний із усебічною інтенсифікацією матеріального виробництва на основі використання досягнень науково-технічного прогресу, залучення до господарської діяльності дедалі зростаючих обсягів природних ресурсів. У свою чергу, ресурси планети, земної біосфери обмежені і мають чітко окреслені параметри та величини, а кількість народонаселення і його матеріальні потреби зростають досить високими темпами. Крім того, дедалі загострюються політичні, національні і соціально-економічні суперечності й протистояння між різними народами і країнами стосовно використання ресурсів біосфери.

Тому однією з проблем, що виникає, є аналіз та облік природних ресурсів на рівні країни, регіону тощо.

Матеріали і методи. При дослідженні таких глобальних проблем, як гармонізація і раціоналізація відносин людини з природою, сталий та екологічно безпечний соціально-економічний розвиток будь-якого регіону країни, треба враховувати особливості функціонування суспільства на сучасному етапі, закономірності біосферних процесів і вплив на них виробничої діяльності, допустимі рівні антропогенних навантажень на навколишнє середовище та окремі його компоненти.

У роботі розглянуто один підхід до вирішення задачі обліку природних ресурсів із урахуванням особливостей їх розташування та використання. Для цього пропонується розроблена автором сучасна інформаційна система, яка дає змогу проводити облік та всебічний аналіз існуючих природних копалин регіону з метою покращення процесу використання природних ресурсів та зменшення негативного впливу цієї діяльності на навколишнє середовище.

Для проведення аналізу використовуються як класичні методи економічного аналізу та статистики, так і неформальні методи (логічні) — системи показників, метод порівняння, побудова аналітичних таблиць, прийом деталізації, метод експертних оцінок, метод ситуаційного аналізу та прогнозування.

Результати. Результатом роботи є розробка інформаційної системи, база даних якої містить інформацію про всі наявні корисні копалини регіону, особливості корисних копалин, всі характеристики місць їх розташування. Користувач може легко визначити дані про запаси природних ресурсів, обсяги видобутку корисних ресурсів різного виду, побудувати прогноз розвитку копалин тощо.

Висновки. Використання інформаційної системи дозволить отримати обґрунтовані управлінські рішення у процесі узгодження критеріїв і показників обліку природних ресурсів, застосування єдиних підходів до їх економічної оцінки, узгодження завдань щодо використання природних ресурсів на регіональному і місцевому рівнях управління.

Література

1. Економіка світу. — К., 2002.
2. Словник-довідник з соціальної та економічної географії світу. — К., 2001.
3. Ярмолів І. Я. Багатства планети. — К., 1999.
4. Заставний Ф. Д. Географія України. — Львів, 1994

Науковий керівник: к. т. н., доц. Горлова Т. М.